

Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anabilim Dalı : Eğitim Bilimleri
Programı : Eğitim Yönetimi ve Planlaması
Tez Danışmanı : Doç. Dr. Durmuş ÜMMET
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek lisans –Haziran 2019

ORTAÖĞRETİM OKUL YÖNETİCİLERİNİN ETİK DIŞI LİDERLİK DAVRANIŞLARI HAKKINDA ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

ÖZET

Bu araştırmanın amacı ortaöğretim okul yöneticilerinin etik dışı liderlik davranışlarını öğretmenlerin görüşlerinden yola çıkarak tespit etmek, bu bulgular ışığında bazı sonuçlara ulaşmaktır. Araştırmada okul yöneticilerinin yönetsel davranışlarının etik liderlik boyutunda ele alınması ve etik dışı davranışlarının değerlendirilmesi söz konusudur. Araştırma, yöneticilerin etik dışı davranışlarının ortaöğretimde görev yapan farklı branştaki öğretmenlerin görüşlerinden yola çıkılarak ele alınmasına yönelik yapılan ilk nitel araştırma olması bakımından önem taşımaktadır. Araştırmanın katılımcılarını İstanbul il sınırları içindeki ortaöğretim kurumlarında görev yapan kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle belirlenen 20 öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcılara uzman denetiminden geçen 5 tane açık uçlu soru yöneltilmiş, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak yapılan görüşmelere katılımcıların verdikleri yanıtlar betimsel analiz yöntemine göre önceden belirlenen başlıklar altında özetlenmiş, yorumlanmış ve bazı bulgulara ulaşılmıştır. Bulguların aktarımında katılımcıların doğrudan ifadelerine de yer verilmiştir.

Bu araştırmada ortaöğretim okul yöneticilerinin etik dışı davranışlarının neler olduğu yine ortaöğretimde görev yapan öğretmenlerin görüşlerinden yola çıkılarak araştırılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre ortaöğretim okul yöneticilerinin

etik liderlik davranışlarının dört alt boyutunda da katılımcıların büyük bir çoğunluğu olumsuz görüş belirtmiş olup, yöneticilerinin etik dışı davranışlarından özellikle öğretmene yönelik şiddet, baskı, hakaret etme, mobbing, saldırganlık, yıldırma, korkutma, tehdit, adam kayırma, adil ve eşit davranmama, ayrımcılık, bencillik, öğretmenle iletişimde üst bir dil kullanma, egoizm, aşağılama, kompleks, dedikodu, sevgiden ve hoşgörüden uzak demokratik olmayan güvensiz ortam yaratma, özgürlük kısıtlama, görev ve yetkisini kötüye kullanma, öğretmenin itibarını düşürücü davranışlar sergileme, haksız kazanç sağlama, yalan söyleme, özel ilişkilerini iş ortamına taşıma, kıskançlık, sömürü, dalkavukluk, bağınazlık, bedensel ve cinsel taciz şeklinde açıklamalara yer vermiştir.

Tüm bu sonuçlar değerlendirildiğinde eğitim öğretim kurumlarının yöneticilerin baskısından kurtarılması adına etik konusunun Milli Eğitim Bakanlığınca tekrar gözden geçirilerek okulların daha özgür ve demokratik ortamlar haline getirilmesi, böylece öğretmenlerin daha huzurlu ve güvenli çalışma ortamlarına kavuşturulması sağlanmış olabilir.

Anahtar sözcükler: Etik, Etik Liderlik, Etik Dışı Yönetici Davranışları, Öğretmen Görüşleri

Institute : Graduate Education Institute
Department : Educational Sciences
Program : Education Management and Planning
Thesis advisor : Assoc. Dr. Durmuş ÜMMET
Thesis Type and Date: Master's Degree: JUNE 2019

TEACHERS 'PERCEPTIONS ON THE LEADERSHIP BEHAVIOR OF THE SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS

ABSTRACT

The goal of this research is to get some conclusions about the unethical by using the opinions of secondary school teachers. In this research, the administrative behaviors of school administrators were surveyed according to ethical leadership principles. And it was focused on their unethical acts. This research is important because it is the first one that was concentrated on unethical actions of administrators in the light of informations were given by teachers of different fields. The participants of the research are 20 teachers who were chosen by using the method “convenience sampling” and the home all worked in different schools in İstanbul.

The participants were asked 5 questions that checked by experts. The participants were interviewed by using semi-structured interview method and their answers, were summarized under pre-determined titles by using descriptive analysis method. The views of participants were also reflected directly.

In this research, unethical behaviours of secondary school administrators were searched in light of views of secondary school teachers. Unethical behaviours of school administrators were investigated in four dimensions of ethical leadership. Most of participants that expressed the administrators had unethical actions. According to participants the main types of unethical acts are: violence, oppression, humiliation, mobbing, aggressive behaviours, intimidation, threatening, nepotism, discrimination, egoism, insulting, gossip, anti-democratic member, restriction of

liberty, injustice, bad communication, Professional, misconduct, acquire illegally, telling lie, jealousy, bigotry, using power for personal affair exploitation.

The research shows that the ethic rules should be given great of importance by Education Ministry and the schools should be made places where democracy is implemented with all its principles.

Key Words: Ethics, ethical leadership, unethical behaviours, teachers view.

